

Carollova Alenka patří k základním knihám této civilizace, k těm co bychom si určitě měli vzít s sebou na pustý ostrov, abychom přežili. "Vychovala" už desítky generací atecktonických dětí. Nejsem výjimka. Vskutně není to kniha jinom pro děti. Naopak je důkazem toho, že vlastně nějaké specifické "umění pro děti" neexistuje, že je to jen komerční podvod. Můžeme se jen dohadovat ^{a hádat} o tom, zda ta, nebo ona knížka (obraz, film) je pro děti vhodná nebo jistě ne. Carollovu Alenku lze číst v kterémkoliv věku a vždy to bude jiná kniha. Lny nás totiž navštěvují celý život. Carollovy knížky o Alence nejsou pohádky, ale sny. Mezi snem a pohádkou je podstatný rozdíl: zatímco pohádka v sobě ukrývá tu více tu méně výchovný aspekt, sen je ryjí říší svobody, bez větyčného ukazováčku. Ma svoji logiku, která ale nerespektuje žádná racionální pravidla. A přesně tak jsou napsány Carollovy knihy.

Čelý život se snažím s touto inspirací vyrovnat. Filmy: "Jabberwocky", "Do sklepa", "Něco z Alenky" a heď ilustrace ke knížce, mi k tomu poskytl prostor.

Ve svých ilustracích jsem se také pokusil vzdát hold prvnímu ilustrátorovi Carrollových knížek Johnu Tennielsovi. Bůžil jsem některé jeho motivy, ale i přímé citace, především v úvodních čimobilých kresbách. Porážuji tyto Tennielsovy ilustrace za kongenialní ke Carrollovu textu.

To, že se h Alence stále vícím, znamená, že je pro mne její inspirace nevyčerpatelná (podobně jako doba dětství vůbec), ale také proto, že řádná z mých kreseb mne plně nespokojuje. Ani tyto ilustrace nejsou výjimkou. Chácelo by to v klidu si sednout, mít knížku do ruky a psát znovu.

J. Frankmajer
Igori Štáňkov
říjen 2006

Introduction

Lewis Carroll's Alice is one of the seminal books of our civilization, one of those books we should take with us to a deserted island in order to survive. It has already "brought up" dozens of generations of atectonic children. I am no exception. However, this is not just a book just for children. On the contrary, it is proof that there is no such thing as "art for children", which is merely a commercial scheme. We can only argue about and debate whether or not a specific book (or picture, or film) is suitable for children. Carroll's Alice can be read at any age and the reader will always experience a different book. We are visited by dreams throughout our life. Carroll's books about Alice are not fairy tales, they are dreams. There is an essential difference between a dream and a fairy tale. While a fairy tale always implies to a greater or lesser degree some didactic aspect, dreams are the pure language of freedom, free from the admonishing finger. They have a logic all their own, which observes no rational rules. And this is exactly how Carroll's books are written. All my life I have tried to live up to this inspiration. My films "Jabberwocky," "Down to the Cellar", "Alice", and now my illustrations for the present book have allowed me the space to do this.

My illustrations are also an attempt to pay tribute to the first illustrator of Carroll's books, John Tenniels. I have used some of his motifs as well as direct quotations, particularly in the introductory black-and-white drawings. I regard these illustrations of Tenniels as part of the spirit of Carroll's text.

I keep revisiting Alice because its inspiration is inexhaustible (as is the period of childhood in general, in fact), but also because none of my creations are fully satisfying to me. The present illustrations are no exception. What I would most like would be the time to sit down, get a pencil and start all over again.

J. Švankmajer

Horní Staňkov, October 2006